

ERDÉLYI HIRADÓ

Szerdán, Július' 9-edikén, 1828

Portugallia — Nagybritannia — Frantziaország — Muszka-Török-Birtok
Törökbirodalom — Hirdetések

Portugallia

A' Quotidienne' újsága Lissabonból, máj. 31-edikéről, ez: "Az oportói párt-ütök, kezdenek elszakadozni; pénz-kiosztás' ellenére is; a' királyista sereghez pártolt Amarantében a' 18-adik gyalog-és 11-edik vadász-reg. Az Oportó' bekerítésére küldött 5 hajó, a' Douro' torkánál kerülgettek, és egybe-kötetésbe botsátkoztak a' vár' Kommendánsával, mely vár a' folyóviz' torkán uralkodik, úgy hogy a' pártütök előtt minden kimentel be van rekesztve. A' hív katonaság és számos népkatona gyült-össze Bragában, Amarantében, Lamegóban, Leiriában és más helyeken. Így fogta körül egy szembetűnő hadi erő' kordona a' párt-ütő várost, melyben visszavonás és megfojtott rémülés uralkodik. Lissabonban, máj. 31-edikén már, 10 ezer királyista Önkéntes állott talpon. Máj. 29-edikén jött ott ki egy Manifestum, a' felkelők' manifestumára, feleletül.

Stratford-Canning Úr minden órán elindúl Corfuba, a' 3 Hatalom' alkudozása' folytatását a' Portával, ismét elkezdenni. Azt is hozzá teszik, hogy a' Követek azonnal Konst.poljba fognak menni, mi-helyt a' Porta hajlandóságát mutattja a' görög dologbeli engedelemre. — Palmella Úr, Portugallba menetele előtt, sokszor értekezett Wellington Hzzgel és Aberdeen Lordal. Annak várása, hogy a' béke, Brasilia és Buenos-Ayres között,

már ezen órában (jún. 12) meg volna kötve, kedvező behatással volt ezen két státus' tökepezére: az elsője 64-re, az utolsóje 47-re kapaszkodott.

Spanyolország

A' Constitutionnel jelenti Pampelnából, jún. 4-edikéről. "A' mint a' Király és Királyné tollünk St. Sebastianba utazott, készítettek nekik a' navarrai és guipuscoa-i tartományok' határszélén egy 50 mása nehésségű diadalmi kaput. Szélvész uralkodott. A' Calomarde Minister kotsija ment legelősször el a' börtözet' alatt. Az Ófgek' szekere nem ment még egészen által, mikor a' diadalmi bört nagy retséggel lerogyott. Sok ember nagyon megsebesedett, és valódi szerentse, hogy a' Gen. Kapitány és a' guipuscoa-i tartomány' küldöttei, kik ott állottak Ófgek' udvarlására, nem temettettek a' romladék alá.

Nagybritannia

A' Courier mondja, bogotai tudósítások után, mártz 20-adikáról, 2 héttel későbbben pedig, a' kolumbiai partokról, hogy akkor még nem kezdődött - el az ocannai nagy Gyűlés, mert még 20 Követ híjjával voltak. Bolívar minden reá adott rendes és rendkívülvaló teljes hatalommal hagyta-oda a' fő-várost. — Boliviában lázzadás ütött-ki, fenyegetődik a' konstitutzió.

Brasiliai tudósítások, a' Feketék párt-ütéséről beszélnek, Bahia tartományban,

mely könnyen veszedelmes lehet: 2 ezren vólnának már a' lázzadók.

London, jún. 9. — E' hónap' 12-dikén minden itt tartózkodó portugalus Nagyok (Grandok), kik a' D. Pedrohozvaló hajlandóság miatt, D. Miguel és pártosai előtt, gonosztévő számba véetettek, ide-hagyák Londont, hogy Portsmouthban gőzhajóra szállván, Oportóba mennjenek. Hihető, hogy, már 18-adikon otthon lesznek, mivel' az idő, kedvező. Különösen fontos a' Palmella Marquis elütázása 's barátjáié, Saldanha, Villaffor, Taipa, Sampajo 's több, ki az új Igazgató-ságot tanátsával és tapasztalásaival gyámolgatni fogja. Palmellánál munkásabb elő-mozdítót nem kívánhatnának magoknak a' konstitúziós Portugallusok. — Hihető, hogy ő fogja vezérelni, a' D. Pedro' utóbbi meghatározásáig, a' Kormány-széket, mivel' a' nemzetnek semmi bizodalma nints az elébbi Printzasszony Igazgatóhoz, ha talán a' D. Miguel' Hivatala' letétele után, ő akarja' magára venni azt a' Hivatalt. A' Codrington Admir. vissza-hívatatása, már most bizonyos(?); de, nem tudhatni, ha maga kívánta-é ezt. Régolta kívánta már ő, mint valami kegyelmes kedvezést, hogy hadi törvény elébe állíttassék, hogy magát a' navarini ütközet előtti és ütközetbeli magaviseletéről megigazolhassa: de a' mostani Ministerek, alkalmasint nem fogják ezt neki megengedni; igen nagy gyanúba esnének, holott még ekkorig, nem állanak erős lábón ahhoz, hogy a' békételenséget új matéria (alak) által ingereljék-fel. — Carthagénai tudósítások szerint, apr. 15-adikáról, ocannában 62 Követ vólt már jelen mártz. 29-edikéig, 's a' Gyűlés apr. 2-odikán kezdené-el az ülést. Bolívar, ki az észak-keleti tartományokba útazott, beküldötte 2 Adjutánsa által Ocannába, az

Ülést-kezdő beszédet. A' Padilla Gen. intselkedései által támodott nyughatatlanokodások letsilapodtak az-óita, miolta ez a' Gen. elfogattatott. A' spanyol vízi erő, erőssebb a' vera-cruzi bekerítésnél, Labord Adm. alatt, mint-sem annak Mexico egyedül megalhatna.

Jún. 10. — Az alsó Házban bevett ügyesbajos katolikus dolgok felett tegnap' vetekedének a' felső Házban, 's ma-este folytatják az értekezéseket tovább. Azoknak elkezdett meneteléből, lehet a' végzés' megvetését kihozni. A' katolikus dolognak, megkülömböztetett férfiak védelmezői, mint Goderich, Landsdown, Darnley, 's többek; de az ő' törekedéseik elsűjjetek a' temérdek' ellenkezők' megátalkodottságok miatt, kik azt hiszik, hogy ezen orszagnak örök idő-kig vallásbeli visszavonás' játékanak kell maradnia, mivel' annak hasznát érdekelné, ha az ánglus vallás Irlámban, saját vissza-élesének közepette kézen tartatik. Egy ellenkező-se mondotta ezt a' valóságot oly' nyilván és tiszta szívvel ki, mint a' lincolni Püspök, mondván: az emancipatio egyedül, nem nyughatatlanítaná Irlándot, és, mihelyt a' státuspolgári jusért folytatott tsatának vége lessz, mindjart kezdődik a' másik, ugyan ott, a' két Egyház' elsőége felett. Nevezetes az, hogy mindezen antikatholicusok között, még-tsak egy-se törekedeit valami módot elő-adni, mely által ezen rettentő tsatának eleit lehetne venni.

London, jún. 11. — Tegnap-este végezte-el a' felső Ház az értekezést a' kath. ügybaj eránt. Minekutánna Colchester Lord, a' báthi és welsi Püspök, Falmouth Gróf, a' Kantzellarius Lord, Eldon Gróf és Wellington Hgz. ellene, Bute Marquis, Haddington Gróf, Sussex Hgz. (a' Király' öttse), Plunket Lord és

Wellesley Marquis (az Első Minister' testvére) mellette szólottak a' Landsdowne Lord' javallattjának, reggeli 2 órakor a' szózatolás után jártak, és 182 szózattal, 157 ellen, elnyomták a' javallatot: fordult ugyan elő, beszélgetés-közben, holmi, a' mi a' katolikusoknak jövődre reménységre nyit útát. Minden Minister, ki az emancipatio ellen szólott, megvallotta, hogy elébb vagy utóbb tsak-ugyan el kell azt fogadni. Wellington Hszg, kinyilatkoztatta, hogy ő, valamint a' testvére, kívánja a' katolikus dolgot, meglegedessekre megegyeztetni; hanem, tsak még is szükségesnek tartaná azt, hogy a' Katolikusok előre kezességet ígérnének, hogy megnyerendő újj hatalmokkal ne éljenek-vissza az anglus vallás' felfordítására. Következőleg, a' Papával kötendő Conkordát-megkésztése előtt, semmit-sem tehetni az ő' részekre. Egy szóval, a' tettett-ki beszédéből, hogy mihelyt a' környületek megegyedik, az emancipatiót, feltételek feltétele mellett, megegyedik.

Frantziaország

Egy párisi Híradó azt mondja, hogy tegnap (jún. 11) egy Kurír, a' spanyol Követségtől, hivatal levelekkel ment Ö. Katholikus Fgéhez ki most Bilbaoban van. Azt erősítik, hogy ezen Kurír utazását egy hivatali írás okozta, mely rendkívülyaló úton, Londonból jött volna, melyben az anglus országglószék jelenti, hogy azon esetben, ha a' spanyol országglószék D. Miguel Infánsnak, szándéka elő-mozdítása végett, katonaságot küldene, azt, a' St. Jamesi Kabinét úgy tekintené, mint in casu foederis-ben lételt, és a' D. Pedro' védelmezőit általma alá venné. — Ugyanaz a' Journál mondja, hogy Seu d' Urgel' és Cadiz' vissza adását végképpen meghatározták volna egy eggyesség által, mely St.

Priest Gróf, frantzia Követ, és Ö. Kath. Fgo között foljt alkudozás' következésében esett-meg, Saragossában.

Páris, jún. 16. — Az a' zivatar, láрма, vetekedés, különböző vélekedés, indulatoskodás, a' melyet az alsó Házban, jún. 14-edikén lehetett hallani, alig talál magához hasonló példát. Ezen szóbeli per' hosszas, de teljes értelme ebből áll: "Labbey de Pompières, a' Követek' Kamarájának egyik Tagja, javallja a' Kamarának az elébbi Ministerium' bevádolását. A' javallat ebből áll: „Király ellenvaló árúlással vádolom az elébbi Ministeriumot, ki Azt külön akarta népeitől választani; vádolom azt nemzet ellenvaló árúlással, mely ezt a' Király' bizodalmtól el akarta húzni; vádolom azt az ország' Konstituziója' s a' polgár' magános jussa' megsértésével; vádolom azt huzavonással, minthogy nem megegyedett adókat szedett-fel és a' Status' pénzét prédálta.“ — A' mérges vetekedést a' nem akart hibás írás okozta: mert Labbey de Pompières Ur' írásában így volt: választotta; szóval pedig, a' mint illet, úgy mondtta: akarta választani. A' második tárgyban, írva volt: elhúzta, mondva pedig: el akarta húzni. A' királyisták annyira vitatták a' dolgot, és még nem is akarták engedni hogy írott szavát vissza hűzza (holott azon ülésben, szabad), de végre még is az itt következő módon szerkeztette-egybe ez a' megegyedett öreg, a' maga' javallattját, minekutánna a' Tagok, Hivatal szobáikból, hova egy kis-korig vonták magokat, vissza mentek az Ülésbe, u. m. "Javallom a' Kamarának az itt következő szerkezetet: "A' Követek' Kamarája árúlással és huzavonással vádolja az utóbbi Ministerium' Tagjait." Montbell Ur: Mar így, elő fogom segíteni a' javallatot. Az Előülő szó-

zatoltat, ha értekezzenek-é a' javallatról. Az egész Kamara egy-akarattal a' mellett maradt. Az ellen-próba mellett (ne-értekezzenek-é) tsak két Tag volt a' jobb kellőközépről (e' teszen királyistát), a' kik ellene voltak az értekezésnek. A' javallatot a' Hivatal-szobába küldötték, és annak megrostálgatására Biztosság rendeltetett.

Páris, jún. 12. — Cochrane Lord, Southampton - postahajón megérkezett Havrébe, 's nyomon Párisba indult.

Az östréichischer Beob. így szól: "Minden párisi Híradó utánna írta a' Précurseur de Lyon-nak (Lyonban kijövő egy vak Híradónak) azt a' nevettséges mesét, az austriai és sárdinai Udvarak között tett megtámodó és védelmező frigykötést, melynek erejénél-fogva, az alessandriai és Bramante-i várakba austriai várvéd szállana. A' Courier français nem elégedvén-meg ezen hazugságot egyenesen hinni, költ még egy titkos Kötést Muszka- és Burkusország között, melynek valóságát ortzátlan vakmerőséggel állattja. Mind-a'-két Kötés ama' harangos Baireuthi Bulletinhez tartozik.

A' New-Times, azon alkalommal, hogy Toulonból egynéhány hadi-hajó elindult, neheztel Frantziaország' betsület-hajhászásán, mely szerént ez, Móreát, Anglia' helybe-hagyása nélkül akar ná elfoglalni. A' Messager des Chambres pedig gyúvaságnak tartja ezt a' vádat, 's azt erőssíti, hogy Frantziaország egy lépést sem fogna tenni Szövetségesei' egyet-értése nélkül; az ő' betsület-hajhászása, a' júl. 6-odikai Kötés által kiszabott lineától soha sem fog eltávozni. — Ugyantsak a' Messenger azt mondja, hogy Barbosa Lovag (Ritter, chevalier, Kavallér) lépéseiről semmitéletet nem akar tenni (ki a' D. Miguel' viselete ellen, mint D. Pedro' Kö-

vete, protestált volt); hanem, az ő' törvényes Fejedelmének kell az ő' lépését helybe-hagyni vagy nem hagyni. Hancem, az Alpuin Lovag' lépése merő rendetlen, 's nem olyan, hogy azt a' frantzia országlószék tekintetbe venné, melynél tsak egyedül Barbosa Úr van megbítelezve. Egy tsupa Tisztviselőnek, se rá nints bízva, se nints jussa, egy diplomatikus Agens tettei ellen, kinek ő' parantsolatjia alá van vetve, protestálni.

Muszka-Török-birtok.

Magános Levezőinktől, jún. 7-edikén érkezett legújabb tudósítások. — A' múlt hónap' 25-ödikéig, Silistria' vára még nem adta-meg magát. — Oltentizánál, Gen. Roth szipte az egész, vezérlése alattvaló sereget egy tanyára húzta-össze, de a' Dunán még nem mehetett által. Intézetek tétettek a' muszka-sereg' hajókon lejendő által-költöztetésére, minthogy a' készüléiben lévő hid nem mehet elég-hamar tökéletességre, a' szükséges épület-szereket megsze-főldről kelletvén össze-hordatni. — Giurgevát, már szorossabban kezdték bekeríteni: a' tüzelés jún. 25-odikán kezdődött-el a' vár ellen. — Azon hónap' 24-edikén, egy lovas és 2 gyalog reg. ment-el Bukarest mellett, Kis Oláhország-felé, hol a' Törökök a' kálafáti Hídvégen (Bruckenkopf) számosan sereglenek-ösze. — Bukarestben azt beszéllik, hogy Witt Gen. 60 ezer emberből álló tartogatott sereggel rövid-időn bejőnn a' Fejedelemségekbe. Azt is mondják, hogy a' Törökök mindazon Helységeket, melyektől magokat vissza húzzák, elpusztították, és hogy Sumlánál sem gyült még össze olyan török sereg, mely a' muszka hadseregnek foganatosan állhatna ellent. — Tulcse, Babadag és Matsin nevű erősségek megadták magokat, capitulatio (feltételes alku) mellett.

Isaktzánál a' Dunán által-ment muszka sereg, a' fekete-tenger' mejjékein nyomúl elé. Ennek előljáró gárdája elérte már Chiustenzát és az ottani muszka-hajó-osztáljal magát egybe-kötötte.

Braila (Ibraila) ostromlása, a' Muszkáknak, saját elő-adások szerint, 6 ezer ember' és számos Tisztek' vesztésébe került. Azonban, 6 ezer égő rakéta és bombi által, a' várbeli, nagyobb-részent fából épült házak lángba borítatván, a' várvéd, minden vitessége mellett is, tovább ellent nem állhatott, kén-telen volt magát, feltételes alku mellett, megadni. Az egész várvédnek, fegyverletétele után, minden vagyonával egygyütt, szabad elmenetel engedtetett. A' vár elfoglalásával nagy gabona-gyűjtemény esett a' győzödelmesek' kezébe.

Woinoff Gen., kire Braila' ostromlása volt bízva, a' vezérlése alatt álló muszka osztálljal, még mind Braila előtt áll; hanem, a' mint állítják, nem sokára által fog menni a' Dunán, s ennek jobb partján fekvő muszka osztálljal magát egyesítvén, onnan, egyenesen Sumla-felé veszi útját.

Galatzi tudósítások szerint jún. 8-adikán és 9-edikén, 50 ezer Muszka ment által a' Dunán, Rosewitz Gen. vezérlése alatt; egy török osztáljra találván, azt megverte, és 24 ágyúját-elfoglalta. — Ugyanazon idő-tájban, az Ibraila előtt álló török és muszka saluppok között ütközet esett; melyben a' Muszkák 5 török hajót-hasba lőttek (in den Grund gehohrt = azon részén mentek által a' gojóbisok, mely a' vízben jár); hatot elvettek, a' többit pedig Matsin-felé üzték. Az elfoglalt hajók közt van a' Kapudan Basa' salupja is, a' ki maga, szaladással menekedett-meg; de, hajóján nevezetes levelezések, és minden Dunamejjéki várak' rajzolatjai találtattak. E-

zeket legottan Miklós Tsászárhoz küldötték a' győzödelmesek.

Isaktze' megvételével, 82 ágyú esett a' Muszkák' kezébe. A' város' külső részeit, a' Törökök, mihelyt a' Muszkákat közelíteni látták, hamuvá tették.

A' múlt hónap' 25-ödikén, délutáni hatodfélóra-tájban, Bukurestben retentő szél támodván, az egész várost vég-veszedelem és romlás környékezte. Tsak, egy épület-sem maradt épen, kisebb-nagyobb mértékben mindegyik szenvedett. Sok templom' tornyai összeomlottak; számtalan házak' és templomok' fedelei egészen lepusztultak. A' Gyika Hgz. szép palotája rendkívül sokat szenvedett, kökerítése össze-omolván, 12 embert temetett romladékai közzé. Az utcák tele vannak romladékokkal s számtalan házi eszközökkel. A' kár, felszámálhatatlan. Az irtózatos orkán napnyugtóról támodván, keletre ment, hasonló volt ahhoz, mely 1821-ben Bukurestet meglepte volt, de még is azon külömbséggel, hogy most, nem járt földingással és akkora jégesővel mint akkor: elienben, a' mostani, erős bűdöskő-gőzt gerjesztett.

Az Oláhországban uralkodó ragadó nyavaja' természetéről, az ottani orvosok, még mindeddig ellenkezőkegymással: nemellyek azt állítják (nuthmassen) hogy valóságos pestis; mások ellenben, hogy tsak a' meleg idő, tisztátalanság és rossz bőjtöseledek által támodott ragadó nyavolja, a' millyen másszor is, az ottani lakosok között szokta magát kiütni. Azt mondják, hogy maga Miklós Tsászár, szándékozik saját Orvosát a' nyavaja' természete' megvizsgálására beküldeni. Moldovában, az egészség, jó.

A' szomszéd tartományokban, a' Muszkák' hejövetele után, a' felállított muszka Kormányshék által, mindennemű

marhának kivitele szorossan megtiltott volt. De tsakugyan meg engedődött már mostanában, hogy az austriai ts. k. A-lattvalók, ott-benn legelő marhájokat, bolléták' és egyéb szükséges bizonyág-levelek' elő-mutatása mellett, vissza haj-tatják hazájokba.

Törökbirodalom

Az olasz Híradók szerint, Ribeau-pierre Marquis, tsak a' Stratford-Canning Ur'elutazását (Londonból) várja, hogy maga is mindjárt Corfuba menjen. A' muszka Követhez, meghatározott parantsolatok jöttek ez erántmáj. végén. Ankonából írják, hogy oda egy angl. Kutter érkezett Corfuból, és hogy attól azt hallották, — az alexandriai kikötő berekesztésére meg van téve a' rendelés, a' mit nagyon hihetőleg, Rigny Adm. fog vezérelni, Arol is akartak valamit tudni, hogy Ibrahim Basa Mórea' belsejébe-ütéshez készül, és ezen újj labodázáshoz 10 ezer embert szánt. Koron', Modon' es Navarin' váraiban pedig 7000 legjobb ka tonái maradnak, Soliman Bey (völt keresztény, Frantzia) alatt.

Konst.poljából, máj. 16-odikáról azt írják, hogy ott, az Archipelagusról azt tudják, hogy az engesztelő alkura kiküldött görög Püspökök üres kosarat nyertek, és a' Görögök, nem is akarnak halani magok megadassokról. A' navarini ütközet és Capodistrias Gr. Görögországba-érkezése előtt kellett volna ezt az idővesztő próbát megtenni. — Bikurestben annyira megiragúlt a' Kávó, tzúkor, olaj és szappan, hogy onnan sok szemlélődök Szebenbe mentek, kivált' a' két első tárgy' bevásárlására.

Mint nevezetes bizonyágát a' mostani Szultán' türelmes gondolkozása módjúnak, úgy lehet nézni az itt következő esetet. A' görög Patrárchához parantsolat érkezett, hogy Synodussával

együtt mondjon 40 misét, a' keresztények' Istene' áldásának kérésére az ottomannus fegyverre; ámbár a' keresztények, az igazi Moslimok előtt, ghaurok, kutyák. Azt mondaná az ember, hogy a' Nagyúr az ő' fejedelmi jussát akarta ezzel a' Görög nemzetet pompa szerént megállapítani s újjítani; de, mivel' az örmény Patriárkához is hasonló parantsolat ment, tehát ez, egy hallatlan újjítás marad az ottomannusok' Históriajában. — A' Porta' manifestuma, feleletül a' Muszkaéra, a' Nagyvezir' kantzelláriájában, a' szükséges Fetwával megerősítve, kézen fekszik a' kihirdetésre. Máj. 31-edikén írják ezt Konst.poljából, és tudunkra, még ma is ott fekszik, s azomban — Saguntumot környékezik.

Corfu, máj. 15. — Még mindedig szőnyeg alatt fekszik Görögország' politika szerkezete, és prófétai lélekkel kellene bírni, hogy áról sententziát lehessen mondani. Az Ibrahim Basa' törekedése, magát Moreaban erőssen tartani, az európai Admirálok' erőtelen rendszabásai, mellyek elégtelenek az Ibrahim' szándékát felforgatni (vagy talán, nem akarásnak nyögés a' vége), gyanút szerznek a' Hatalmak' tanátsa' habozására; a' mit a' júl. 6-odikai Kötéssel alig lehet megegyeztetni. Görögország' újjászületését, nehéz lessz így Capodistrias Grófnak elérni.

Konst.polj, máj. 29. — Azon seveget, mellyek a' Dunánál álló hadsereget nagyobbítanak, megvizsgálta Hussein Basa, kinek Halil Basa, mint második Seráskier, mellé rendeltetett, és a' Nagyúr, a' sereg' elindulása' napján Adriánapoljba és Siumlába, maga is megtekintette és biztatta azt a' hazának vitézi védelmére. A' Nagyúr' parantsolatjára, ajándékokat osztottak-ki a' legényeknek, és Halil Basát, ki a' Sultánnak kü-

Iönös kedvezésével él, megajándékozta 500 zatskóval (1 zatskó 500 ezüst vonás-forintot teszen). A' Szultán elkísérte a' sereget, túl Daud-Basán, és ezen szókkal bútsúzott-el tőlök: Vitézül viseljétek magatokat, nem sokára utánnatok megyek! Ezen hadi erón láttzik fekünni a' Porta' reménysége; és, jöllehet itt, a' Muszkák' erejét 100 ezerre teszik a' munkás hadseregben, 60 ezerre pedig a' tartogatott sereget, midön a' Porta, a' várvedekkel együtt, tsak 80 ezer embert ha állíthat-fel; még-sem engedi-meg az ottomannus góg tsak egy pillantatig is, hogy győzödelmön kételkedjen, és a' Paskewits Generál munkássága a' persiai határszéleken, több nyugtalanságot okoz a' Portának, mint az ellenséges hadsereg a' Dunánál; mert a' félelem-szerző Jantsárok az erzerumi vidéken az ő' intselkedéseket követik, és a' magánosok' levelei szerént, rendes módon pártütést dolgoztak-ki. Az országlozók mindenről hallgat, a' mi Asában történik, és kivált' a' Nagyok' indulattjait, kiknek azon vidékeken birtokai vannak, gyötrődésben haggya vesztegelni. — A' Moséekben ezt a' Fermánt olvasták-el. "Juthat még eszébe az ottomannus népnek, hogy vonta magára a' görög felkelés az országlozók' figyelmét, és annak idejében mindent elkövettek annak elnyomására. Most, egy új ellenség adja magát ezen pártütési tűzhöz, és szándékozik a' birodalmat tüzzel-vassal lerontani, a' szent vallást megfertéztetni, titeket és feleségeket rabszolgaságra hirtzolni. Fegyverkezetek - fel vitéz Muselmannok a' hitetlen Muszkák ellen, mennjétek ötször napjában a' szent helyekre, és kövessétek-el meghagyott könyörgéseket, hogy a' Próféta' kegyelme általa' győzödelem miénk legyen (uns werde). Fegyverkezetek-fel a' haza' védelmére, így

akarja a' legfőbb parantsolat! —

A' Braila' előtt elesett Muszkák' fejei közzül, 25-öt hoztak ide, 's karóba húzták a' Serail előtt. (Diszes tzeđer egy európai Hatalom' udvarában!). Elhírelték azt a' szóhajást, hogy a' Muszkák által-hágták a' Dunát, és Braila 's Giurgewo az ő' kezekben volna: de úgyláttzik, nem igaz, mivel' az országlozók semmi hivatalos jelentést nem vett. — Hogy a' Muszkák 50 ezer kaszát és sok mezei gazdasági szerszámot vásároltak volna össze, nem könyű megérteni: ha tsak nem az, hogy Oláhországban temérdek korhel jó föld hervervén, ezt, mivelet alá akarják venni, 's ez által a' jövő telre takarmányt és eleséget bőséggel szerezni (?). — Minden órán várják a' török manifestumot.

Smyrna, máj. 30. — Rigny Adm. itten vagyon a' mi' vizünkön. Az itt fekvő belga és frantzia hajóknak sok matrózjai a' mahumed' vallásra állottak. Kapitányainak minden törekedései, hogy őket ezen lépéstől eltartóztassák, hasztalanok voltak. Ezeknek példájok, az ámerikai kereskedő hajókon is találtak követőket.

Semlin, június 3. — A' belgrádi Basához egy tudósítás érkezett az orsovai Basától, mely szerént a' brailai várvéd máj. 31-edikén éjjel, jún. 1-sőjére viradóra segítséget kapott Silistriából. Ezek a' seregek, Matokinon alól kaptak volna által a' Dunán, 's úgy vezettettek-be a' föld-felől szorossan bekerített Brailába; mely által a' várvéd 8 ezerre szaporodott. Jún. 2-odikán osztán kiütött a' várvéd, 's oly' szerentsésen forgatta magát, hogy a' muszka ostromló seregek, mellyet azon tudósításban 15 ezerre tesznek, kéntelenítették állássokat elhagyni. Öt száz fogojnál több esett volna ekkor a' Törökök' kezébe, kiknek a' fejeket,

a' török pallérozódás szerént, mind lesztek. — Minthogy ez a' tudósítás a' Török' részéről ered, és mi (Semliniek) messze lévén a' Hartzmeztől, nem állíthatjuk annak valóságát. — (Külömben sem lehetne hinni). Egyszermind azt is halljuk, hogy a' Bulgárok várva-várják a' muszka hadsereget, mint keresztények, hogy annak védelme alatt, a' Porta ellen magokat kinyilatkoztatásák. Sok követtség ment már ezen tartományból Ismailba, hogy a' muszka Tsászarral az ő megbízóinak a' hajlandóságát megesmértessék. Serviában a' legméjebb tsendesség láttatik uralkodni, de titokban, egészen el van készítve a' felkelés, és csak a' muszka sereg közelgetését várják, hogy a' Törökökre támodjanak, 's országokból kiverjék. (Ez a' tapasztalatlan ember igen könnyen beszéll a' messze-földön lakókhöz: mert, még ezt is oda teszi) Milos Hgz. rend szerént levelez a' muszka fő-szállással, és, ámbár onnan azt tanátsolták, hogy eleinte maradna tsendességben; meg is nagy munkásságot követ-el rendeléseiben, és lehet tőlle tartani, hogy a' lázadás, ideje előtt tör-ki, mikor osztán nekik — jaj: mert, sok Török van azon tartományban.

Hirdetések

5-szor. Dalmáziának fő-városában,

Zarában, a' katonai és kamarai Tribunus-Hivatal, 1400, mondva, ezernégy-száz; esztendőnkénti fizetés, és 2000, azaz, két-ezer forint Cautio' letétele mellett, megürülvén, ára concursus hirdetik, oly' módon, hogy a' Concurrensek, kiknek királyi szolgálatban kell lenniük, saját Előjárójok' útján, olasz nyelven felteendő Instántziájokat, a' dalmatziai k. Kormány-székekhez elő-mozdítsák, mellyekben fél legyen téve, élet-idejek, hivatali állapotjok, lakások' és születések' helye; a' mellett, bizonyosság-leveleiket is adják-be áról, hogy valamely számadó Hivatalnál szolgáltak és miként szolgáltak, 's a' német és olasz nyelvekben minémü esmerettségek van. Végtere, nyilatkoztassák-ki magokat az eránt, hogy a' zárai katonai és kamarai Cassae Administrationál mostan szolgáló Tisztviselők közzül senkivel atyafiságos egybeköttetésben nintsenek. — A' dalmatziai k. Kormány-székből, Zarában, ápr. 15-ödikén, 1828. Dominic de Cattanj; Secr. Gubernialis.

Eladó Házhely és Kert. — Kolosváron, külső Magyar-úttza' derekán, a' délnek fekvő 's a' Szamosra dülő (rugó) soron van egy tágos telek eladó. Jobb és szebb helyet még csak választani se lehet. További értekezésbe lehet botsátkozni a' Erdélyi Híradó' Kiadójával.

Státuspapírosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben		
	Béts, Jún. 27	28	30	London, Jún. 16	17	18
Bank-Oblig. 2 1/2 pC.	45.1/4	- 45.7/16	- 45.1/2	Consols, 3 pC.	- 88.1/4-	88. --- 88.1/8
Pengőpénz-Obl. 5 pC.	92.11/16-	92.15/16-	93.1/20	Stocks-Premie, Sh.	---	---
Roths. 1820, 100 f. CP.	151.1/4	- 151. ---	---	Brasiliai Bons	- 62. ---	---
Partial. 1821, Ua.	121.3/5	- 122. ---	- 122. ---	Buenos-Ayresi	- ---	---
Bankaktia, 1000f. CP.	1084.2/5	- 1036.1/10	- 1088.1/10	Columbiai	- ---	---
Paris,	18	19	20	Mexikói	- ---	38.1/2
Consols 5 pC.	104.40	- 104.70	- 104.80	Portugalli	- 62. ---	61.1/4- 60.3/4
Ugyanaz 3 pC.	70.45	- 70.75	- 71.20	Muszkaországi	- 92. ---	---
Bank-aktia, 2000 Fr.	---	---	---	Görögországi	- ---	---